

Sygn. akt I C 771/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: S S.R. Kinga Grzegorzczak

Protokolant: staż. Anna Klepacz

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa B. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę 50757,53 złotych

1. umarza postępowanie w zakresie kwoty 50000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych,
2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz B. S. kwotę 757,53 (siedemset pięćdziesiąt siedem 53/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 listopada 2017 roku do dnia 6 sierpnia 2018 roku,
3. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz B. S. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,
4. nakazuje pobrać od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 2538 (dwa tysiące pięćset trzydzieści osiem) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 771/17

UZASADNIENIE

W dniu 17 listopada 2017 r. B. S. wystąpił przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. z pozwem o zapłatę kwoty 50757,53 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Na dochodzoną kwotę składają się: 50000 zł tytułem części zadośćuczynienia oraz 757,53 zł tytułem skapitalizowanych odsetek za okres od dnia 29 sierpnia 2017 r. do dnia 16 listopada 2017 r. Ponadto pełnomocnik powoda wniósł o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości podwójnej stawki. W uzasadnieniu pełnomocnik powoda podniósł, że w lutym 2017 r. matka małoletniego powoda – A. S. zmarła na skutek obrażeń, których doznała jako ofiara wypadku samochodowego. Pismem z dnia 25 sierpnia 2017 r. strona pozwana uznała roszczenie w części i przyznała zadośćuczynienie w kwocie 50000 zł, jednakże wypłatę świadczenia uzależniła od dostarczenia zgody sądu opiekuńczego na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu.

[pozew k.2-5]

Postanowieniem z dnia 28 grudnia 2017 r. Sąd zwolnił powoda od kosztów sądowych w całości.

[postanowienie k.60]

Strona pozwana w pierwszej kolejności wniosła o odrzucenie pozwu, ewentualnie o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na swoją rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik A. (...) przyznał, że strona pozwana jako ubezpieczyciel sprawy wypadku z dnia 23 lutego 2017 r., w którym śmierć poniosła matka powoda, uznała, że powodowi należne jest zadośćuczynienie za śmierć matki w wysokości 50000 zł. Zadośćuczynienie nie zostało jednak wypłacone, albowiem w ocenie strony pozwanej, z uwagi na znaczną wysokość świadczenia, jego wypłata jest czynnością przekraczającą zakres zwykłego zarządu majątkiem małoletniego.

[odpowiedź na pozew k.62-64]

Postanowieniem z dnia 1 października 2018 r. Sąd umorzył postępowanie wywołane wnioskiem o odrzucenie pozwu, z uwagi na jego cofnięcie.

[e-protokół rozprawy 00:12:25-00:16:26 CD k.108, postanowienie k.107]

Na rozprawie w dniu 15 października 2018 r. pełnomocnik powoda cofnął pozew w zakresie 50000 zł ze zrzeczeniem się roszczenia. W pozostałym zakresie popierał powództwo i wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, jak w pozwie. Pełnomocnik strony pozwanej wniósł o oddalenie powództwa, ewentualnie o wzajemne zniesienie kosztów.

[e-protokół rozprawy 00:02:45-00:11:03 i 00:23:01-00:28:21 CD k.112]

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 lutego 2017 r. w Ł. doszło do kolizji drogowej, w której śmierć poniosła A. S. – matka małoletniego powoda. Sprawca zdarzenia korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) Spółce Akcyjnej w W.. W dniu zdarzenia powód miał 9 lat.

[okoliczność bezsporna]

Szkoda została zgłoszona stronie pozwanej pismem z dnia 25 lipca 2017 r., doręczonym 27 lipca 2017 r., w którym pełnomocnik powoda wniósł o wypłatę na rzecz powoda kwoty 150000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć matki.

[dowód: pismo k.7-10 i 75-78, potwierdzenie odbioru k.11-11 odwr.]

W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana poinformowała pełnomocnika powoda, że przyznała powodowi zadośćuczynienie w łącznej kwocie 50000 zł, wskazując, że wypłata świadczenia nastąpi po dostarczeniu stronie pozwanej zgody sądu opiekuńczego na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem powoda.

[pismo k.16-18]

Postanowieniem z dnia 8 czerwca 2018 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, wydanym w sprawie sygn. akt V Nsm 2037/17, zezwolił M. S. w imieniu małoletniego syna B. S. na dokonanie wypłaty w imieniu dziecka kwoty 50000 zł uznanej przez (...) S.A. w W. tytułem zadośćuczynienia w związku z postępowaniem likwidacyjnym dotyczącym szkody osobowej z dnia 23 lutego 2017 r., przyznanego na podstawie art. 446 § 4 k.c.

[dowód: postanowienie k.94]

Po otrzymaniu odpisu postanowienia z dnia 8 czerwca 2018 r. strona pozwana wezwała przedstawiciela ustawowego powoda do wskazania numeru konta, na które należy przelać kwotę 50000 zł. M. S., pomimo że posiada rachunek w banku, nie wskazał jego numeru. Nie kontaktował się w tej sprawie ani ze stroną pozwaną, ani z pełnomocnikiem powoda. W dniu 4 sierpnia 2018 r. przedstawiciel powoda wrócił z urlopu, na którym przebywał przez 3 tygodnie.

[dowód: zeznania przedstawiciela ustawowego powoda M. S. e-protokół rozprawy 00:12:02-00:23:01 CD k.112]

Pismem z dnia 23 lipca 2018 r., adresowanym do pełnomocnika powoda, strona pozwana poinformowała o przyznaniu świadczenia w wysokości 50000 zł i przekazaniu jej do odbioru w placówce Banku (...) S.A. Jednocześnie powiadomiła, że pieniądze są do odebrania przez 10 dni roboczych w dowolnym oddziale banku (...) S.A. po przedstawieniu dowodu tożsamości i podaniu numeru szkody. Kolejne pismo zostało skierowane do pełnomocnika powoda w dniu 30 sierpnia 2018 r., jednocześnie zostało przesłane do wiadomości przedstawiciela ustawowego powoda. W dniu 27 września 2018 r. strona pozwana poinformowała bezpośrednio przedstawiciela ustawowego powoda o przekazaniu do odbioru kwoty 50000 zł w dowolnym oddziale banku (...) S.A., informując, że świadczenie jest dostępne do dnia 10 października 2018 r. Zadośćuczynienie w kwocie 50000 zł zostało ostatecznie wypłacone przedstawicielowi ustawowemu powoda w dniu 8 października 2018 r.

[dowód: pisma k.98-101, zlecenie autowypłaty k.109, potwierdzenie wypłaty k.110]

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka J. S., zgłoszony na okoliczność ustalenia czy M. S. posiada pełnię władzy rodzicielskiej nad powodem. Okoliczność, na jaką został zgłoszony świadek, nie może być wykazywana poprzez zeznania świadka czy strony. Fakt ograniczenia władzy rodzicielskiej bądź pozbawienia jej przedstawiciela ustawowego małoletniego musi mieć źródło w orzeczeniu sądu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie bezsporne jest, że w dniu 23 lutego 2017 r. doszło do wypadku samochodowego, w wyniku którego śmierć poniosła A. S. – matka małoletniego powoda. Sprawca kolizji był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) Spółce Akcyjnej w W..

Już w toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana przyznała powodowi zadośćuczynienie w kwocie 50000 zł, którego jednak nie chciała wypłacić z uwagi na brak postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie wyrażenia zgody na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem małoletniego powoda.

W toku niniejszego procesu strona pozwana kwestionowała, aby przedstawiciel ustawowy mógł bez zgody sądu opiekuńczego wystąpić z pozwem o zapłatę w imieniu małoletniego syna. Pełnomocnik strony pozwanej podnosił ponadto, że żądanie odsetek jest niezasadne, albowiem do czasu wydania zgody na wypłatę świadczenia do rąk przedstawiciela ustawowego powoda, ubezpieczyciel nie pozostawał w zwłoce.

Z uwagi na cofnięcie pozwu w zakresie kwoty 50000 zł (bez odsetek) wobec spełnienia świadczenia w toku niniejszego procesu, Sąd na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. w pkt 1 wyroku umorzył postępowanie w tym zakresie.

Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. odsetki należą się wierzycielowi od chwili, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem wymagalnego świadczenia pieniężnego. Zgodnie zaś z art. 817 k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o zaistnieniu szkody.

Z kolei zgodnie z art. 476 k.c. dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Nie dotyczy to wypadku, gdy opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W rozpoznawanej sprawie pełnomocnik powoda zgłosił stronie pozwanej żądanie zapłaty kwoty 150000 zł pismem z dnia 25 lipca 2017 r., które zostało doręczone stronie pozwanej w dniu 27 lipca 2017 r. Powodowi należą się zatem odsetki ustawowe od kwoty 50000 zł za opóźnienie od dnia 26 sierpnia 2017 r.

W tym miejscu należy wskazać, że strona pozwana nie ma racji, twierdząc, iż nie pozostawała w zwłoce z uwagi na to, że przedstawiciel ustawowy nie dysponował zgodą sądu opiekuńczego na wypłatę zadośćuczynienia do jego rąk. Powołane wyżej przepisy o terminie do wypłaty świadczenia przez ubezpieczyciela oraz o pozostawaniu przez dłużnika

w zwłoce nie uzależniają tych okoliczności od legitymowania się decyzją sądu opiekuńczego w powyższym zakresie. Jeżeli strona pozwana twierdziła, że nie może dokonać wypłaty zadośćuczynienia przyznanego na rzecz małoletniego powoda do rąk jego przedstawiciela ustawowego bez zgody w tym zakresie sądu opiekuńczego, to zgodnie z art. 467 k.c. mogła złożyć przedmiot świadczenia do depozytu sądowego, co wywierałoby skutki takie, jak spełnienie świadczenia (art. 470 k.c.), a zatem strona pozwana nie pozostawałaby w zwłoce i żądanie zasądzenia odsetek nie byłoby zasadne. Ubezpieczyciel nie złożył jednak przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego, a zatem pozostawał w zwłoce ze spełnieniem świadczenia od dnia 26 sierpnia 2017 r.

Pismem z dnia 23 lipca 2018 r. pełnomocnik powoda został poinformowany przez stronę pozwaną o przyznaniu na rzecz małoletniego powoda świadczenia w wysokości 50000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz o tym, że pieniądze w tej kwocie są do odbioru przez 10 dni roboczych w dowolnym oddziale banku (...) S.A. po przedstawieniu dowodu tożsamości i podaniu numeru szkody. Przedstawiciel ustawowy nie odebrał jednak w tym terminie świadczenia. Tłumaczenie, że przebywał w tym czasie na urlopie wypoczynkowym, nie ma znaczenia dla określenia końcowej daty naliczania odsetek, albowiem z pisma nie wynikało, że pieniądze są do odbioru w banku w Ł.. W ocenie Sądu zakreślony termin 10 dni roboczych był wystarczający, aby przedstawiciel powoda podjął odpowiednie czynności celem zrealizowania wypłaty pieniędzy przyznanых powodowi. Niepozostawanie w kontakcie z pełnomocnikiem oraz wyjazd na urlop poza Ł., tym bardziej, że przedstawiciel ustawowy wiedział, że strony podejmują kroki, aby ugodowo zakończyć niniejsze postępowanie, w żaden sposób nie usprawiedliwia twierdzenia, że odsetki są należne do dnia faktycznej wypłaty, tj. do dnia 8 października 2018 r. Zgodnie z pismem z 23 lipca 2018 r. pieniądze były do odbioru w ciągu 10 dni roboczych, a zatem do dnia 6 sierpnia 2018 r.

Reasumując, strona pozwana pozostawała w zwłoce ze spełnieniem świadczenia od dnia 26 sierpnia 2017 r. do dnia 6 sierpnia 2018 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w pkt 2 wyroku zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 757,53 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych od kwoty 50000 zł od dnia 29 sierpnia 2017 r. do dnia 16 listopada 2017 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa, tj. 17 listopada 2017 r. do dnia 6 sierpnia 2018 r.

O kosztach procesu w pkt 3 wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. statuującego zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Strona pozwana niezasadnie wstrzymywała wypłatę zadośćuczynienia przyznanego powodowi w wysokości 50000 zł, a tym samym dała powód do wytoczenia powództwa. W tym miejscu należy podkreślić, że w ocenie Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę, dochodzenie roszczenia przez przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda nie stanowi czynności przekraczającej zarząd majątkiem dziecka. Strona pozwana poprzez odmowę wypłaty zadośćuczynienia w uznanej przez siebie wysokości i niezłożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego spowodowała, że celowym stało się wytoczenie powództwa w tej sprawie przez ojca powoda. Jako strona przegrywająca proces w całości zobowiązana jest zatem do zapłaty na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu w wysokości 5400 zł, na którą składają się koszty zastępstwa procesowego.

Sąd nie uwzględnił wniosku pełnomocnika powoda o zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według podwójnej stawki minimalnej.

Zgodnie z § 15 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.) opłaty stanowiące podstawę zasądzenia kosztów zastępstwa prawnego ustala się z uwzględnieniem stawek minimalnych określonych w rozdziałach 2-4 rozporządzenia. Opłatę w sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy ustala się w wysokości przewyższającej stawkę minimalną, która nie może przekroczyć sześciokrotności tej stawki, ani wartości przedmiotu sprawy, jeśli uzasadnia to: 1) niezbędny nakład pracy radcy prawnego, w szczególności poświęcony czas na przygotowanie się do prowadzenia sprawy, liczba stawień w sądzie, w tym na rozprawach i posiedzeniach, czynności podjęte w sprawie, w tym czynności podjęte w celu polubownego rozwiązania sporu, również przed wniesieniem pozwu, 2) wartość przedmiotu sprawy, 3) wkład pracy radcy prawnego w przyczynienie się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jak również do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych budzących

wątpliwości w orzecznictwie i doktrynie, 4) rodzaj i zawilość sprawy, w szczególności tryb i czas prowadzenia sprawy, obszerność zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lub biegłych sądowych, dowodu z zeznań świadków, dowodu z dokumentów, o znacznym stopniu skomplikowania i obszerności.

Ustawodawca, określając wysokość stawek minimalnych za poszczególne czynności pełnomocnika lub za jego udział w poszczególnych postępowaniach, dokonał precyzyjnego rozważenia i uwzględnienia wszelkich okoliczności charakterystycznych dla danego typu spraw. Tym samym w przyjętych stawkach minimalnych oddana została swoista wycena koniecznego nakładu pracy po stronie pełnomocnika związana ze specyfiką określonego rodzaju postępowania. Jednocześnie ustawodawca pozostawił możliwość uwzględnienia przez sąd orzekający w konkretnej sprawie pewnych nadzwyczajnych, szczególnych okoliczności, które - pojawiając się w danej sprawie - zwiększają diametralnie nakład pracy niezbędnej do prawidłowej realizacji obowiązków profesjonalnego pomocnika procesowego. Brak jest więc przesłanek do zasądzania wynagrodzenia wyższego od stawek minimalnych w sprawie, w której nie wystąpiły żadne szczególne okoliczności. Charakter przedmiotowej sprawy nie był pod żadnym względem skomplikowany i nie odbiegał od innych spraw tego typu. Ponadto, poza przesłuchaniem przedstawiciela ustawowego na okoliczność przyczyn niepodejmowania pieniędzy przedstawionych do dyspozycji przez stronę pozwaną, nie wymagał przeprowadzenia żadnego postępowania dowodowego.

O kosztach w pkt 4 wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 300 ze zm.). Na koszty te składa się nieuiszczona opłata od pozwu, albowiem powód został w całości zwolniony od kosztów sądowych.